

Svitanie

Číslo 3/2021

Ročník 20

**Časopis farnosti sv. Michala Archanjela
v Závode**

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

Dotkli sme sa večnosti

Tu zadajte text

Pred relikviami máme špeciálnu úctu a bázeň. Možno máme pocit, že ide o niečo nám vzdialené a ak máme akúkoľvek príležitosť byť v blízkosti relikvií, cítime vďačnosť a pokoru. V rámci 30. výročia vzniku eRka putujú po Slovensku relikvie svätých košických mučeníkov Štefana Pongráčza, Melichara Grodzieckého a Mareka Križina, patrónov eRka. V nedeľu 18. júla sme mali v Závode možnosť dotknúť sa večnosti aj my. Relikvie boli prítomné na svätých omšiach a popoludní sme si ich spoločne uctili na pobožnosti.

V relikviári sú uložené úlomky stehenných kostí košických mučeníkov.

pokračovanie na str. 2

Šéfredaktorka:

Ivana Potočnáková

Redakčná rada:

Pavol Černý

Samko Černý

Mária Hollá

Peter Kudlák – farár

Alena Pavelková

Veronika Prévajová

Gabriela Tarasovičová

Jazyková korektúra:

Anna Mäsiarová

Tlač a grafika:

Tlačiareň Luna, Moravský Svätý Ján

Vydavateľ:

Farský úrad Závod,

www.zavodfarnost.sk.

Vydávané pre vlastnú potrebu.

Foto na titulnej strane: Ivana

ÚVODNÍK

... a šťastie nie a nie príšť

Ubehol ďalší rok a náš farský kostol slávi opäť narodeniny. Tento rok už 124. Zase je tu možnosť uvedomiť si, že nielen náš kostol je chrámom – Božím domom, v ktorom prebýva živý Boh, ale každý jeden z nás máme byť príbytkom živého Boha. Napriek tomu, že to nie je vôbec jednoduché, a vieme kolko nás to stojí, Pán Ježiš to od nás chce a vrelo nám to odporúča. A keďže on od nás nežiada nemožnosti, musí to byť možné. Samozrejme, s jeho pomocou. A on nám ju dáva. Kde? No predsa všade, lebo modliť sa môžeme vždy a na každom mieste. No osobitným spôsobom nám ju dáva práve v kostole. Tu sme boli sviatosťou krstu prijatí do rodiny božích detí – do sv. Cirkvi, tu sú nám odpúštané hriechy pri sv. spovedi, tu sa bytostne spájame s Pánom Ježišom pri sv. prijímaní, tu je požehnávaná láska novomanželov, tu sa slávi obeta Kristovho Tela a Krvi za nás všetkých – živých i za duše našich zomrelých.

Na hodovú slávnosť máme dokonca možnosť získať aj úplné odpustky – za obvyklých podmienok, teda aj odpusťenie tých trestov za hriechy, ktoré by sme si inak museli odpykať po smrti v očistci. Kostol je teda miesto, kde môžeme a máme čerpať Božie dary, kde máme obnovovať a očistovať svoje vnútro, aby bol z každého z nás stále

živý chrám, v ktorom prebýva živý Boh. Ak však toto zanedbáme, nemôžeme sa čudovať, že sme v živote nešťastní. Ak toto zanedbajú rodičia, potom sa nemôžu čudovať, že priviedli do nešťastia aj svoje deti. Veď už stará ľudová múdrost hovorí: „*Bez Božieho požehnania – márne naše namáhania.*“ Dnes sa však stáva doslova trendom, že ľudia hľadajú šťastie bez Boha. Oddávajú sa zmyslovým pôžitkom, dopriavajú si všetok možný luxus a pohodlie, drahé veci, nákladné dovolenky – a šťastie nie a nie príšť. Ba často práve naopak, prichádza závist, rozbroje, hádky, rozvody...

A kostol tu stojí v strede obce, svojou výškou a krásou doslova kričí: „**Tu, uprostred vás, je živý Boh! Prídeť a zložte do Jeho milosrdného náručia všetky svoje ťažkosti a bolesti, nechajte sa objať Jeho milosrdnej láskou.**“ Aj napriek tomuto volaniu mnohí neprichádzajú, ba majú ku kostolu doslova odpór. Prečo je to tak? Kolko vody ešte pretečie v Dunaji, kým to pochopíme? Kedy nájdeme v sebe tú trošku pokory a prídeme povedať Bohu: „*Potrebujem Ťa. Bez Teba nemôžem a neviem byť šťastný. Urob ma takým Ty, jediný svätý dokonalý Boh – Láska.*“?

Veľa odvahy, duchovnej sily a pokory pri hľadaní a nachádzaní pravej a trvalej radosti v Kristovi, živom Bohu, ktorý prebýva aj v našom kostole a múdrost' a odvahu nedáť sa pomýliť tými, čo žijú inak vám vyprosuje

váš duchovný otec Peter

Relikvie patria Košickej arcidiecéze a so súhlasom otca arcibiskupa Bernarda Bobera putovali po Slovensku od 18. júna do 4. septembra. V špeciálne vytvorenom relikviári sú oso-

bitne uložené časti stehenných kostí košických mučeníkov. Odporučame dokumentárny film *Narodení pre nebo* z roku 2019, ktorý je o živote a smrti svätých košických mučeníkov. Dokument je dostupný v archíve RTVS.

Relikviám vzdávame osobitnú úctu.

Patróni eRKA, orodujte sa nás!

Dobrotivý Bože, Ty si dal svojmu ľudu v svätých košických mučeníkoch Marekovi, Melicharovom a Štefanovi horlivých pastierov a hrdinov pravej viery. Na ich príhovor dožič nám útechu v súženiach a posilňuj nás vo viere, aby sme vo všetkých protivenstvách vždy neohrozené vyznávali Tvoje meno a podľa ich príkladu vždy sa verne pridŕžali Ježiša Krista a jeho Cirkvi. Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Mária
www.erko.sk
Foto: autorka

NAŠI FARNÍCI NA CESTÁCH

Naša cesta do Rio de Klin

Na našom Slovensku je mnoho pútnických miest. Jedny sú blízko, iné trochu ďalej. Na Orave, kúsok za Námestovom, je rázovitá dedina s krátkym názvom – Klin. Jej obyvatelia vytvorili na vrchu Grapa svoje Rio De Janeiro a dali mu názov Rio De Klin. Bolo to v roku 2008. Práve tam sme sa rozhodli ísť na púť za Modlitby matiek.

Vybrali sme sa jedným autom: Maříška Šišoláková, Maříška Matoková a ja. Šoférovala Hanka Šišoláková.

Cesta je dlhá, trvá asi štyri a pol hodiny, tak sme vyrazili ráno o pol siedmej. Po ceste sme sa striedavo modlili ruženec, pozorovali okolie, zhovárali sa. Okolo jedenástej sme dorazili na miesto. Mysleli sme, že v utorok tam nebude veľa ľudí, no opak bol pravdu. Stretali sme skupinky pútnikov, rodiny s deťmi, turistov, jednotlivcov s ružencom v ruke, ale aj robotníkov, ktorí upravovali okolie. Na vrchole kopca sa monumentálne vypína socha Ježiša Krista, verná napodobenina toho z Rio De Janeiro. Cesta hore je strmá, ale vydláždená. Lemuje ju množstvo krásnych kvetov a kríkov. Po pravej strane sú zastavenia – Bolestná cesta Sedembolestnej Panny Márie. Je to desať zastavení aj s prípravnou modlitbou, prosbami a požehnaním. Kúsok vyššie vás očakáva socha blaho-

Milí návštěvníci.

Vítame Vás na novopostavenom prekrásnom mieste zvanom

RIO DE KLIN.

Toto pútnické miesto sa začalo budovať v roku 2008 a jeho výstavba stále pokračuje.

Nájdete tu duševnú a relaxačnú útechu.

Navštívenie tohto miesta je hodné Vašich milodarov.

Srdečné Pán Boh zaplať.

Víta vás Rio De Klin.

V cieli našej cesty obetovanej za Modlitby matiek.

Krížová cesta pod hlavnou sochou.

Skutočne krásny pozdrav na rozlúčku!
Cestou domov sme sa zastavili v Novom Meste na svätú omšu, ktorou sme dôstojne zavŕšili našu krásnu púť. V modlitbách ste boli zahrnutí aj vy všetci.

Eva • Foto: autorka

◀ V tejto soche spoznáte blahoslavenú sestru Zdenku.

slavenej Zdenky, socha Pátra Pia a Jána Vojtaššáka. Pred Kaplnkou Božieho Milosrdenstva je monumentálna socha kľačiaceho Jána Pavla – sväteho pápeža, ktorý sa klania Pánovi Ježišovi. Pod nohami sochy Ježiša je krížová cesta. Do kopca sa teda netreba ponáhľať. S modlitbami to zvládnu aj tí starší. Na samom vrchu je možnosť posiedieť si na lavičkách a pokochať sa pohľadom na prekrásnu panorámu Západných Tatier. Dolu pod vami zasa na široko-daleko rozliatu Oravskú priehradu. Napriek dlhej ceste autom a stúpaniu do kopca sme sa cítili dobre a sviežo. Urobili sme zopár fotografií a pobrali sme sa dole. Zaujal nás však ešte nápis pod sochou Ježiša:

Ja, Ježiš, Ti hovorím:

Som rád, že si sem prišiel. Čakal som na Teba.

Určite si si všimol moju sochu, ktorá má ruky dokorán

nie pre krásu, nie pre krásny výhľad, ale moju lásku k Tebe.

Pre Teba som otvoril ruky dokorán a Tvoje meno som si vryl do dlaní.

Jedno zo zastavení krížovej cesty.

NAŠI FARNÍCI NA CESTÁCH

Náš miništранt Jakub na Minfe

Týždeň prázdnin som prežil v miništantskom tábore Minfa v Smoleniciach. Po príchode som sa zaregistroval a ubytoval. Po príchode všetkých miništantov sme sa zhromaždili v sále a zoznamovali sme sa. Rozdelili nás do skupín, ja som bol v skupine Alexandria. Zoznámili sme sa s pravidlami a pokynmi tábora. Budík sme mávali o 7.30 h. Potom sme sa pomodlili rannú modlitbu a mali sme raňajky. Raňajky, obed a večere pripravovala vždy skupina, ktorá mala v ten deň službu. Po raňajkách sme mali rôzny program. Po skončení doobedňajšieho programu sme sa pripravili na obed, pred ktorým sme sa najprv pomodlili a potom sme sa chutne najedli. Pánu Bohu sme podčokovali za jedlo. Po obede sme mali oddych na izbách alebo v herni, kde sme hrávali ping-pong, šachy alebo karty. Popoludní sme na ihrisku hrávali futbal. Mali sme aj rôzne výlety do prírody. Po príchode z vonka sme pripravili večeru, dobre sme sa najedli a večer sme hrali spoločenské hry. Potom osprchovať sa a spať. Večierka bola o 22.00 h, ale niekedy aj neskôr. V pondelok sme mali výlet do Včeloviny s prehliadkou a zaujímavou

prednáškou o včelách a ich produktoch. V utorok sme mali svätú omšu, ktorú slúžil salezián Juraj Malý – veneuje sa pastoráciu mladistvých vo väznici v Sučanoch. V stredu sme mali turistiku na Molpír. Cestou späť sme sa kúpali v jazere, dobre nám to padlo. Vo štvrtok sme mali vzácnu návštevu – pomocného biskupa Bratislavskej arcidiecézy Jozefa Haľka. Odslážil svätú omšu za účastníkov Minfy. Naobedoval sa s nami a potom sme mali spoločnú diskusiu. Popoludní bola olympiáda na ihrisku. Zahrali sme si aj futbal, animátori proti miništantom. Vyhrali animátori. Večer bola opekačka a ukončenie turnusu. Nastal deň odchodu a rozlúčky. V tábore sa mi veľmi páčilo a rozhodne pôjdem aj na budúci rok. Našiel som si nových kamarátov, s ktorými si píšem cez messenger.

Jakub

ZO ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI

Covid nám to pokazil, ale začali sme odznova

K prvému svätému prijímaniu pristupujú deti spravidla po ročnej príprave pod pozorným okom kňaza. Vlani sa tretiaci – nastávajúci prvoprijímajúci – pripravovali, avšak pandemické opatrenia neumožnili uskutočniť v našom kostole slávnosť. A tak vlaňajší tretiaci absolvovali svoj veľký deň kresťana spolu s tohtoročnými. Tí sa zase vo veľkej mieri pripravovali v minulom školskom roku online – pomocou počítača a aplikácií, ktoré umožňujú vzdelávanie na diaľku. Ani tieto zdravotné a technické okolnosti nezmarili deťom chuť zažiť svoju prvú osobnú skúsenosť s Eucharistiou. S odstupom jedného týždňa sa tak v našom kostole sv. Michala archanjela slávilo dvakrát: v nedeľu 20. júna (štvrťaci) a v nedeľu 27. júna (tretiaci).

Ako svoj kresťanský sviatok deti prežívali? Spýtali sme sa ich na to.

Na prijímanie som sa pripravovala tak, že som sa učila modlitby a aj spoved, ktorú sme mali deň pred prvým svätým prijímaním. Chodila som každú sobotu na nácviky a stále dokola som si opakovala v hlave nácvik. Chcelo to veľa sily a

námahy. Ďakujem nášmu skvelému kňazovi, že si na nás našiel čas a o všetko sa dopredu postaral.

Anetka

Pripravovalo sa jedlo na hostinu. Hostinu som mala v Dante. Učila som sa básničku, ktorá sa mi páčila: Ako žiari dnes náš kostolík. Najprv sme sa pomodlili.

*Prvýkrát sme prijímalí Telo Pána Ježiša.
Prvé sväte prijímanie sa mi páčilo. Sme Božie deti.*

Janka

Minulý rok nám prvé sväte prijímanie prerušil covid, tento rok sme začali odznova. V škole nás náboženstvo začal učiť pán farár. Opakovali sme to, čo sme sa naučili minulý rok, ale aj niečo nové. Písali sme aj test. V kostole sme začali mávať stretnutia, na ktorých sme si načičovali prvé sväte prijímanie. Týždeň

pred prijímaním som začala poctivo chodiť každý deň na svätú omšu. Pripravovala som sa aj modlením k Pánu Bohu. Deň pred prvým sväтыm prijímaním som mala spoved. Snažila som sa dostatočne oľutovať svoje hriechy. Vyzdvihli sme si aj oblečenie. V deň prvého svätyho prijímania som skoro vstala a prichystala som sa. Prijímanie prebiehalo výborne, aj keď sme sa raz pomýlili. Na tento deň budem navždy spomínať s radostou.

Nelka Ivana • Foto: archív farnosti

Eucharistiu po prvýkrát prijali:

Matúš Ferenčíč, Filip Hajdin, Kristína Chovanová, Lukáš Kotrč, Miroslav Krajčír, Lukáš Majzún, Boris Michalovič, Katarína Múdra, Janka Prítulová, Nella Smrtičová, Patrik Vrablec, Eliška Žáčková, Alex Čani, Filip Danihel, Nela Kotrčová, Aneta Majzunová, Aleš Prevaj, Laura Salvová, Matej Šišolák, Max Trajlinek, Emma Maďarová, Alex Červenka, Lukáš Červenka, Jakub Dvoran, Dušan Egl, Karin Ferenčičová, Jakub Kolárik, Laura Kotrčová, Paulína Michalovičová, Patrik Parák, Matúš Schulz, Laura Siekliková, Lukáš Šimkovič, Lenka Šimonovičová, Peter Šišulák, Pavol Šušota, Daniel Vrabček, Natália Vrablecová a Nataša Zaklaiová.

Harmonogram návštevy pápeža Františka na Slovensku

Pápež František
na Slovensku
S Máriou a Jozefom
na ceste za Ježišom
12. – 15. septembra 2021

Nedeľa 12. septembra, Bratislava

15.30

Prílet na medzinárodné letisko v Bratislave, oficiálne prijatie

16.30

Ekumenické stretnutie na Apoštolskej nunciatúre

17.30

Súkromné stretnutie s členmi Spoločnosti Ježišovej na Apoštolskej nunciatúre

Pondelok 13. septembra, Bratislava

09.15

Prívítací ceremoniál v Prezidentskom paláci

09.30

Zdvorilostná návšteva u prezidentky republiky v Zlatom salóne Prezidentského paláca

10.00

Stretnutie s predstaviteľmi štátu, občianskej spoločnosti a diplomatického zboru v záhrade Prezidentského paláca

10.45

Stretnutie s biskupmi, kňazmi, zasvätenými osobami, seminaristami a katechetmi v Katedrále sv. Martina

15.00

Stretnutie predsedu vlády s predstavenými Štátneho sekretariátu

16.00

Súkromná návšteva centra Betlehem

16.45

Stretnutie so židovskou komunitou na Rybnom námestí

18.00

Stretnutie s predsedom parlamentu na Apoštolskej nunciatúre

18.15

Stretnutie s predsedom vlády na Apoštolskej nunciatúre

Utorok 14. septembra, Prešov - Košice

10.30

Božská liturgia svätého Jána Zlatoušteho na priestranstve pred Mestskou športovou halou v Prešove

16.00

Stretnutie s rímskou komunitou na Luníku IX. v Košiciach

17.00

Stretnutie s mladými na Štadióne Lokomotíva v Košiciach

Streda 15. septembra, Šaštín - Bratislava

9.10

Modlitbové stretnutie s biskupmi v Národnej svätyni v Šaštíne

10.00

Svätá omša na otvorenom priestranstve pri Národnej svätyni v Šaštíne

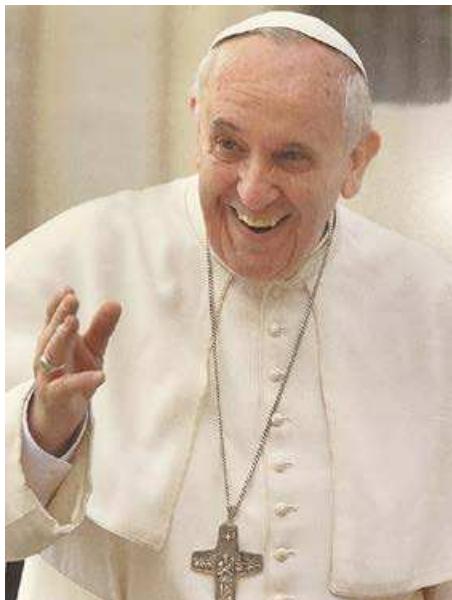
13.45

Rozlúčkový ceremoniál na medzinárodnom letisku v Bratislave, odlet do Ríma

NÁVŠTEVA SV. OTCA OČAMI SVITANIA

Nežime život ako telenovelu

Udalosť roka či storočia, zbytočne vyhodené peniaze, vytvorenie nových ohnísk šírenia vírusu či Boží odkaz pre človeka pod Tatrami? Ohlásená návšteva Sväteho otca Františka na Slovensku vyvolala mnohoraké emócie. V našej krajine skúšanej covidom a zmietanej vášnami ju prijal každý podľa vlastného osobnostného a hodnotového nastavenia. Neunikla však zaručene nikomu. Na nasledujúcich stranách prinášame návštevu Petrovho nástupcu tak, ako jej posolstvo vníma redakcia Svitania.

Otvorte srdcia

Štátnik a zároveň hlava katolíckej cirkev priletel na Slovensko z Budapešti v nedele 12. septembra. Už hľadanie motívov jeho návštevy vyvolávalo rozporuplné reakcie. Od varovania: tento pápež chodí len tam, kde je zle, až po ubezpečenia: len pokoj, nefantazírujte a radšej s otvoreným srdcom počúvajte, čo nám príde povedať. V 2000-ročných dejinách je pápež František len treťou hlavou katolíckej cirkvi, ktorá prišla na územie dnešného Slovenska.

Bratislava - chlieb a med

„Prichádzate medzi srdčných a prajných ľudí, ktorí si ctia svoje tradície a svoju zem. Celé generácie našich

rodičov a starých rodičov majú svoje domovy ozdobené vetou Host' do domu, Boh do domu,“ privítala Svätého Otca, jednu z najväčších mrvaných a duchovných autorít súčasného ľudstva, v Prezidentskom paláci prezidentka Zuzana Čaputová. V záhrade prezidentského paláca prednesol príhovor aj pápež František. Oslovil ho spôsob slovenského privítania chlebom a soľou. „Chlieb, o ktorom sa hovorí v evanjeliu, sa často láme. Je to posolstvo – hovorí nám, že bohatstvo nespočíva v zhromažďovaní toho, čo máme, ale v delení sa,“ povedal. Podľa Františka na Slovensku dlhé roky vládol jeden spôsob myslenia – komuniz-

mus. Teraz podľa neho vládne ďalší jednotný spôsob myslenia – konzumizmus. Najsilnejším odkazom z príhovoru bolo, že Slovensko má byť srdcom pokoja pre Európu: „Želám vám, aby ste to urobili s pohľadom upretým nahor, ako keď sa pozeráte na vaše nádherné Tatry. Vyžaduje si to trpežlivosť, námahu, odvahu aj elán a tvorivosť. Ale je to ľudské dielo, ktorému nebo žehná.“ Zdôraznil tiež potrebu boja proti korupcii a to, aby zákon, tak ako aj chlieb, sa rozdával a lámal rovnakým dielom pre všetkých. Prezidentka Zuzana Čaputová darovala pápežovi Františkovi symbolický pečeň chleba i med z prezidentskej záhrady. Súčasťou darov boli aj nabíjacie stanice pre elektromobily a medicínske vybavenie pre vatikánsky fond, ktorý pomáha v boji proti pandémii v chudobných krajinách sveta.

V Katedrále sv. Martina na stretnutí s kňazmi ich pápež vyzval, aby ľudí viedli k slobode. Cirkev má byť podľa neho symbolom slobody a prijatia. Varoval aj kňazov pred prílišou kontrolou ľudí. Poznamenal, že dobrá kázeň by mala trvať 10 minút, pretože po 8 minútach už ľudia strácajú pozornosť. „Ježiš bral obrazy z neba, kvetov, polí – z toho, čomu ľudia rozumeli,“ hovoril.

Prešov – o symbole kríza

Sväta liturgia Jána Zlatoústeho, ktorú slúžil v Prešove, nebola pápežovi Františkovi neznáma. Ešte ako arcibiskup Jorge Mario Bergoglio, SJ, bol totiž ordinárom pre veriacich východného obradu v Argentíne. „Človek,

ktorý má kríž v srdci, nielen na krku, nevidí v ostatných nepriateľov, ale bratov a sestry,“ hovoril o tom, čo má pre kresťanov znamenať symbol kríža. „Zachovajte si milú spomienku na osoby, ktoré vás živili a vychovávali vo viere. Boli to skromní, jednoduchí ľudia, ktorí dali svoj život, milovali až do konca. To sú naši hrdinovia, hrdinovia každodennosti a práve ich životy menia dejiny. Svedkovia plodia nových svedkov, lebo sú darcami života. Taktto sa šíri viera: nie mocou sveta, ale múdrostou kríža; nie štruktúrami, ale svedectvom,“ povedal pápež v homílii. „Svedok kríža si nepamäta krivdy z minulosti a nenarieka nad prítomnosťou. Svedok kríža nepoužíva podvodné spôsoby a svetskú moc: nechce vnucovať sám seba. Nehľadá vlastné výhody, aby sa potom ukázal zbožný. Toto by bolo náboženstvo pretvárky, nie vydávanie svedectva ukrižovaného Boha,“ priblížil v kázni pápež.

Košice – v nebi je oslava

Po stretnutí s rómskou komunitou na sídlisku Luník IX. sa uskutočnilo na štadióne Lokomotívy Košice stretnutie s mladými. Prinášame z neho svedectvo účastníčky Lívie napísané exkluzívne pre Svitanie:

„Keď mi v auguste sestra navrhla ísť na túto významnú udalosť, neváhala som ani chvíľu. Už od skorých ranných hodín sa hromadili zástupy ľudí pred štadiónom Lokomotívy. Úvodný program začal slávnostnou sv. omšou, ktorú celebroval Mons. Dominik kardinál Duka. V homílii symbolicky poznamenal:

„Kríž je a vždy bude pre nás križovatkou, pozdvihuje človeka hore.“ V rámci hudobného programu vystúpili speváčky Janais a Katka Koščová, o 15.00 h sme sa pomodlili Korunku Božieho milosrdenstva. Čakanie na Svätého Otca sprestrili Godzone a Jana Zubajová, ktorí vytvorili nezameniteľnú atmosféru. Tesne pred príchodom zaznala hymna stretnutia sprevádzaná tónmi symfonického orchestra. Očakávaný host, Sv. Otec, nás pozdravil z papamobilu. Silným momentom bolo, keď sa popri jednom zo sektorov zastavil a pobelal dieťa z davu.

Na pódiu zazneli 3 zaujímavé svedectvá. Pre mňa osobne bol najdojímavejším príbeh manželov, ktorí vo svojom živote objali kríž. Manžela Petra zastihla vážna choroba, pričom sa ocitol na pokraji života. Po 5 rokoch prišlo vyslobodenie z choroby. V rámci svedectva podákovali Bohu za starostlivosť, blahoslavenej Anke za príhovor a v neposlednom rade za kríž.

Z príhovoru Sv. Otca k nám mladým si odnášam viacero inšpiratívnych myšlienok: „Na to, aby bol život veľký, je potrebné jedno aj druhé: láska a hrdinstvo. Pozeráme sa na Ježiša, hľadíme na Ukrižovaného, je tu oboje: bezhraničná láska a odvaha dať svoj život až do konca, bez polovičatosti. Máme pred očami blahoslavenú Annu, hrdinku lásky. Hovorí nám, aby sme sa usilovali o vysoké ciele. Prosím vás, nenechajme dni nášho života plynúť ako epizódy v televízii.“ Na otázku k sviatosti zmierenia

odpovedal: „A vždy, keď sa spovedáme – nikdy na to nezabudnime – je v nebi oslava. Nech je to tak aj na zemi!“ Na tento deň len tak nezabudnem. Bol to naozaj požehnaný čas. Sv. Otec, dăujeme!

Lívia

Lívia sa podarilo „uloviť“ Sv. Otca prechádzajúceho papamobilom pomedzi mladých do fotoaparátu svojho mobilu.

ŠAŠTÍN - Kráčaním premáhať sám seba

Rovnako zo Šaštína prinášame osobné svedectvo pútnika Richarda:
Ešte chcem dodat jedno. Povedal som: „Nezastavte sa!“, lebo keď sa Cirkev zastaví, ochorie; keď sa biskupi zastavia, ochorie Cirkev; keď sa kňazi zastavia, ochorie Boží ľud.

Pápež František

Pôvodne som predpokladal, že do Šaštína na stretnutie s pápežom Františkom pôjdem autom. Neskôr som to prehodnotil na cestu vlakom. Nakoniec sme sa s Rišom rozhodli, že pôjdeme pešo tak, ako chodíme tradične už niekoľko rokov. Neznáma túžba na cestu ma motivovala ísť už večer pred sväťou omšou. Tak sme vyrazili na cestu už pred 7. hodinou „v plnej poľnej“ výbave so zásobami na 24 hodín a prespaním pod šírakom.

Cestu do Šaštína poznáme veľmi добре, tentokrát sme sa rozhodli pre zmenu a známu asfaltku sme zamenili za poľné cesty cez osadu Traj líny. Cesta cez náš chotár bola pekná, ale predlžila sa nám a už za tmy sme prišli na Tomky. Našťastie bola jasná noc osvetlená mesiacom, čo nám stačilo na to, aby sme videli na cestu cez šaštínsky les. Počasie bolo super, ideálne na putovanie. Už od Závodu sme nasadili rýchle tempo, boli sme plní energie a napriek predĺženiu cesty sme dorazili do Šaštína krátko po desiatej hodine. Onedlho sme boli na mieste konania bohoslužby na poli za mestom a po krátkom čakaní sme medzi prvými vchádzali do areálu. Vybrali sme si najbližší sektor priamo oproti oltáru. Po 18-kilometrovej púti sme boli riadne unavení a tešili sme sa na spánok. V spacákoch nám bolo príjemne teplo, ale zaspáť sa nám nepodarilo. Bolo počuť každý zvuk a rozhovor okolo nás, a keď sa dopredú k nám pretlačili pútničky z východu a začali „hutoric“, bolo jasné, že už ani nezaspíme.

Po preletoch vrtuľníkov nadránom sme sa už ani zaspáť nepokúšali. Zvláštne je však to, že i tento stav celonočného bdenia mi stačil na fyzický oddych a necítil som sa celý deň ani ospalý. Počas noci sa začali sektory napínať a prejsť plným sektorom von na toaletu a späť nám dalo riadne zabrat. Už nadránom od cca štvrtej hodiny začal sprievodný program modlitbou ruženca a chvál, ktorý nám vyplnil celý čas prípravy.

Príchodom pápeža Františka ozili všetky sektory a začala sa ozaj nádherná a silná svätá omša. Tento rok som nešiel do Šaštína ako pútnik, ale ako domáci. Pútnikom bol pápež František, ktorý prišiel zďaleka k nám. Ja som prišiel ako domáci, pešo len cez les, privítať pútnika. Už od začiatku cesty som hľadal vnútorný dôvod, pre ktorý kráčam. Dôvod neznámej túžby, ktorá ma priam hnala kráčať. Na začiatku cesty som dôvod môjho kráčania nepoznal, ale vedel som, že sa ho dozviem. Mal som však otvorené srdce ochotné počúvať. A oplatilo sa. Svätý Otec to povedal v homílii úplne jasne a presne.

Pápež František sa v homílii zameral na Pannu Máriu ako na vzor viery cez tri vlastnosti viery: cestu, proroctvo, súcit. Povedal: „Mária žila svoj dar ako poslanie; cítila potrebu otvoriť dvere a vyjsť z domu; stala sa živým stelesnením tej netrpezlivosti, s akou Boh túži prísť k všetkým ľuďom a spasíť ich svojou láskou. Preto sa Mária vydáva na cestu: namiesto pohodlnosti zvykov si vyberá

neznáme cesty; namiesto stability domácnosti namáhavú chôdzu... Kráčaním premáhate pokušenie statickej viery, ktorá sa uspokojí s nejakým obradom alebo starou tradíciou, vychádzate zo svojho vnútra, nesiete v batohu svoje radosti a bolesti a robíte zo svojho života púť lásky k Bohu a k bratom a sestrám. Ďakujem za toto svedectvo! A prosím vás, zostaňte na ceste, stále! Nezastavte sa!"

A ja som so slzami v očiach pochopil, prečo som kráčal, čo ma tak túžobne tiahalo na cestu. Opustiť domov a kráčať do tmy, vymeniť posteľ za tvrdú zem a spánok za bdenie.

Výber cesty naspäť bol jasný. Ako sme prišli, tak sa i vrátim. Len sme zvolili inú cestu, priamo od miesta bohoslužby cez šaštínsky les. Bola to pre nás nová neznáma cesta, zablúdili sme a horko-tažko sme našli správnu cestu, po 18 km putovania sme navečer skončili na Tomkoch. Boli sme už bez zásob, unavení s otlačenými nohami, ale s vychistenou hlavou od starostí všedných dní a hlavne s plným srdcom. Ďakujueme Ti, Svätý Otec František!

Richard

Smerom od Senice do Šaštína sa zápcha vytvorila už okolo 7.00 h. Od Borského Sv. Jura sa kolóna tiahla už od križovatky pri Kuklove.

Obdarovanie ružou z rýdzeho zlata už od stredoveku vyjadruje osobitnú náklonnosť pápeža. Svätý Otec venoval v Šaštíne soche Panny Márie Sedembolestnej zlatú ružu ako vdák u za úspešnú operáciu. V súčasnosti pápež udeluje ružu zriedka a výhradne mestam, nie ľuďom. Podľa dostupných informácií pápež František doteraz daroval 3 zlaté ruže. Šaštínska je 4. počas jeho pontifikátu.

Peší pútnici Richard a Richard sa vybrali do Šaštína v predvečer sviatku Sedembolestnej Panny Márie. So spacákm "plnou poľnoú", usmiati a tešiaci sa na noc pod holým nebom.

Vstup cez bezpečnostnú a covidovú kontrolu ulahčovali moderné technické prostriedky – čítačky QR kódov sú príjemnou vymoženosťou.

Nevyhnutné bezpečnostné opatrenia absolvovali účastníci bez reptania a zväčša s úsmievom. Profesionálny prístup policajtov a nadšenie 1500 dobrovoľníkov v organizačnom tíme vytvárali mimoriadne priaznivú atmosféru.

Stovky ľudí začali zapínať areál už večer pred podujatím, ďalší cestovali autobusmi až spoza Zemplínskej Šíravy či Dolného Kubína. V dave bolo počúť pestrú zmes nárečí.

Pódium, na ktorom vystúpil pápež František, nieslo silné posolstvo. Pracoval na ňom tím architektov, výtvarníkov, odborníkov, nič na ňom nebolo náhodné. Navyše splňa podmienky udržateľnosti, všetky jeho súčasti budú znova použité. Dekoratívne panely už na druhý deň putovali do šaštínskej synagógy, kde budú základom výstavy pamiatky obetiam holokaustu, plachty do chránenej dielne v Košiciach, kde z nich ušijú ekologické tašky. Nádhernú výzdobu pódia zloženú zo 16-tisíc kvetín rozdelili do kostolov v okolitých obciach.

Nesedíme na lavičke náhradníkov

Ďalšie z osobných svedectiev sa začína tam, kde sa skončili udalosti zo začiatku milénia:

„Pred 18 rokmi, po skončení poslednej, tretej návštevy Jána Pavla II. u nás, som si myslala, že cesty ďalšieho pápeža na Slovensko sa nedožijem. Ako som sa mylila! Keď Svätý Otec František po odlete z marcovej návštevy Iraku utrúsil v lietadle pred novinárm, že v septembri bude v Budapešti na Eucharisticom kongrese a že Bratislava je odtiaľ len dve hodiny autom, prekvapilo a zaskočilo ma to.

Svätý Otec mal túžbu absolvovať na Slovensku ľudovú slávnosť. Lásku k tejto forme stretnutia s veriacimi si priniesol z Argentíny.

Sústredená príprava na privítanie Svätého otca. V momente príchodu papamobilu sa nad hlavy vztyčili tisícky žltobielych vlagok.

Šlo len o neurčitý náznak, no ten začal počas ďalších týždňov dostávať reálne kontúry. Spočiatku to vyzeralo, že pôjde len o krátke „odskočenie“ z podujatia v Maďarsku. Napokon sa z toho stala až trojdňová pápežská návšteva našej domoviny. Boli to dni nabité bohatým – a iste aj únavným – programom. Pre našich veriacich však výnimočné a nezabudnuteľné. Početné výstupy, hodnotenia a analýzy tejto pastierskej cesty ešte len prídú, dnes je však priestor na bezprostredné dojmy.

Každý z prejavov Svätého Otca u nás bol

Pápež František z papamobilu zdravil plné ulice Šaštína.

Známe biele vozidlo so Svätým Otcom na palube prechádzalo aj uličkami medzi sektormi areálu. „Nech žije Svätý Otec!“

priamy, bez vzletných slov, zbytočných príkras a pozlátok, mieriaci priamo k jadru. Zároveň však prívetivý, prajný a pozitívny. Ilustrovala to už jeho prvá reč krátko po prílete na pôde apoštolskej nunciatúry v Bratislave pri stretnutí so zástupcami Ekumenickej rady cirkví. Pápež ich všetkých povzbudil k ďalšiemu dialógu, ktorý pokladá v dnešnej dobe, ktorá viac rozdeľuje ako spája, za veľmi potrebný.

Na mňa osobne najviac zapôsobil v rámci stretnutia s mladými na košickom štadióne, keď reagoval na tri položené otázky. V časti venovanej láske konštatoval, že každý z nás je iný a nikto nemôže milovať za niekoho iného. Nežijeme, aby sme sedeli na lavičke náhradníkov. Nemáme sa nechať „homologizovať“; nie sme vyrábaní v sériách, sme jedineční, slobodní a na svete sme preto, aby sme prežili príbeh lásky s Bohom, mali odvahu robiť veľké rozhodnutia – aj odvahu pustiť sa do nádherného rizika lásky.

K svätej spovedi povedal, že sa nechodom spovedať ako trestanci, čo sa musia pokoriť, ale ako deti bežiace do otcovho objatia: „Nejdem k sudcovi vyrovnať účty, ale k Ježišovi, ktorý ma miluje a uzdravuje.“

Na otázku, ako povzbudiť mladých ľudí, aby sa nebáli objať kríž, zdôraznil, že nemôžeme objať samotný kríž; bolest nikoho nespasí. To, čo premieňa bolest, je láska. Kríž teda objímame spolu s Ježišom, pretože týmto objatím sa znova rodí radosť a dostávame nádej.

Aj ďalšie body programu pápeža boli niečím výnimocné či pozoruhodné. Jeho

záujem o biednych, chorých a ľudí na okraji spoločnosti potvrdil návštevu rómskej komunity na Luníku IX. a, petržalského centra pre chudobných Bethlehem, ktoré spravuje rehoľa Misionárok lásky – sestier Matky Terezy.

Gabi

Kde máme priority?

Na záver drobné porovnanie. V deň príchodu Františka na Slovensko, v nedele 12. septembra, sledovalo v televízii Očkovaciu lotériu 746-tisíc divákov (trhový podiel 34,1 %). Relácia bola suverénné najsledovanejším programom dňa, hoci záujem o očkovanie evidentne nezvyšuje. Príchod pápeža do našej krajiny sledovalo na Jednotke 243-tisíc divákov (trhový podiel 19,5 %). Ukazovateľ hodný pozornosti. Slovná rekapitulácia návštevy hosta z najvzácnejších by mohla vyzeráť takto: vynikajúca organizácia, náročný a pôsobivý program, autentický Svätý Otec, nositeľ inšpirácie pre budúcnosť ľudstva. „Pandémia nás naučila, aké ľahké je rozdrobiť sa,“ uviedol pápež František. Náš svet je dnes mnohonásobne prepojený, ale zároveň je tragicky rozdeľovaný. Svet čelí krízam a jediný spôsob, ako ich zvládnutí, spočíva v spolupráci. To, čo potrebujeme, je ľudskosť. Majme odvahu k ľudskosti. Aj takéto slová zazneli v príhovoroch, ktorých bol počas 4 „pápežských“ dní plný éter. A napokon aj slová, ktoré na sekundu zastavia každú jednu mysel: „Boh odpúšťa vždy, človek občas a príroda nikdy.“

Pripravila: Ivana • Foto: autorka

Kto je pápež František?

Ak nasleduješ Krista, pochopíš

František, vlastným menom Jorge Mario Bergoglio (84), je 266. pápež Katolíckej cirkvi. Bol zvolený v konkláve 13. marca 2013. Je prvým pápežom pochádzajúcim z amerického svetadielu, prvým pápežom, ktorý vzišiel z jezuitskej rehole, prvým pápežom z južnej pologule a po viac ako 1270 rokoch od smrti Gregora III., prvým pápežom, ktorý sa nenarodil v Európe. Narodil sa 17. decembra 1936 v hlavnom meste Argentíny Buenos Aires ako najstaršie z piatich detí. Jeho rodičia boli imigranti z talianskeho Piemontu. Z Talianska odišli v roku 1928 pred nastupujúcim fašizmom. Otec Mário José Bergoglio pracoval ako účtovník na železnici, matka Regina Mária Sivoriová sa starala o domácnosť a výchovu detí. V súčasnosti žije už len jeden pápežov súrodenc, sestra Mária Elena.

Neposedný uličník

Detské roky prežil na predmestí Buenos Aires v mestskej časti Flores. Tamожšie rehoľné sestry na neho spomínajú ako na neposedného uličníka. Napriek tomu bol u sestier veľmi oblúbený. Keď mal 21 rokov, museli mu vyoperovať hornú časť pravého plúcneho laloku v dôsledku silného zápalu plúc spojeného s tromi cystami. Rád tancoval tango, mal rád klasickú literatúru a jeho najobľúbenejším filmom je dánska dráma Babettina hostina.

Navštevoval strednú odbornú školu s technickým zameraním, stal sa chemickým technikom. Po strednej škole sa rozhodol vstúpiť do diecézneho seminára a zvolil si cestu kňazstva. 11. marca 1958 vstúpil do noviciátu Spoločnosti Ježišovej (jezuiti). V Čile ukončil humanitné štúdiá a v Argentíne v roku 1963 ukončil aj štúdium filozofie na Kolégii sv. Jozefa v San Migueli. V rokoch 1964 – 1965 pôsobil ako profesor literatúry a psychológie na Kolégii Nepoškvrnenej v Santa Fé a od roku 1966 vyučoval tieto predmety na Kolégii Spasiteľa v Buenos Aires. Štúdium teológie úspešne zavŕšil v rokoch 1967 – 1970 na Kolégii sv. Jozefa.

Večné sľuby u jezuitov

13. decembra 1969 ho vysvätili za kňaza. V rokoch 1970 – 1971 pokračoval v jezuitskej formácii v Španielsku, u jezuitov zložil aj večné sľuby. Po nich sa vrátil do Argentíny, kde pôsobil ako profesor na fakulte teológie, konzultor provincie Spoločnosti Ježišovej a rektor kolégia. V roku 1986 odišiel do Nemecka, kde dokončil doktorskú prácu. Následne ho predstavení poslali do kolégia Spasiteľa v Buenos Aires a ďalej do jezuitského kostola v meste Kordoba, kde sa staral o duchovné sprevádzanie a spovedanie.

20. mája 1992 ho dnes už svätý Ján Pavol II. ustanovil za titulárneho biskupa mesta Auca a pomocného biskupa hlavného mesta Buenos Aires. Za svoje biskupské motto si zvolil Misserando atque eligendo. Neskôr sa stal generálnym vikárom arcidiecény

a arcibiskupom, primasom Argentíny a ordinárom pre veriacich východného obradu v Argentíne. Arcibiskup Bergoglio zakladal nové farnosti, viedol pro-life iniciatívy a založil komisiu pre rozvody. Jedným z jeho hlavných cieľov bolo navýšiť prítomnosť cirkev v slumoch – chudobných častiach Buenos Aires. Vyslúžil si za to prezývku Biskup slumov. Na Zelený štvrtok si vytvoril zvyk sláviť rituál umývania nôh v miestach ako väznice, nemocnice, domovy pre seniorov či slamy.

Pre každého otvorené dvere

„Môj ľud je chudobný a ja som jedným z nich,“ aj preto sa rozhadol bývať sám a sám si pripravovať večeru. Svojim kňazom vždy odporúčal milosrdenstvo, odvahu a pre každého otvorené dvere. Hovoril, že najhoršie, čo sa môže Cirkvi stať, „je to, čo Lubac nazýva duchovná svetáckosť“, teda „zameranie na seba“. A keď spomína sociálnu spravodlivosť, vyzýva vziať do ruky katechizmus, desatoro prikázaní a blahoslavenstvá. Jeho plán je jednoduchý: ak nasleduješ Krista, pochopíš, že „pošliapavať ľudskú dôstojnosť je vážny hriech“.

V roku 2002 v duchu chudoby odmietol menovanie za predsedu Biskupskej konferencie Argentíny, no o tri roky neskôr ho znova zvolili a v roku 2008 bol potvrdený na ďalšie trojročné obdobie. V roku 2005 sa zúčastnil aj konkláve, na ktorom bol zvolený pápež Benedikt XVI, kardinál Bergoglio bol počtom hlasov tesne za ním.

Prísny životný štýl

21. februára 2001 bol Jánon Pavlom II. vymenovaný za kardinála s titulárnym kostolom sv. Roberta Bellarmina. V Latinskej Amerike sa stával čoraz populárnejším. Napriek tomu sa nikdy nevzdal svojho striedmeho postoja a prísneho životného štýlu, ktorí mnohí označovali za takmer asketický. Aj keď bol vysvätený za biskupa či neskôr kardinála, veľa cestoval autobusom alebo metrom a varil si doma výhradne sám.

Dáva ducha pokaja

Jorge Mario Bergoglio bol ako 76-ročný 13. marca 2013 o 19.06 h SEČ po piatej voľbe zvolený za 266. pápeža Katolíckej cirkvi. Zvolil si meno František podľa sv. Františka Assiského – „muža, ktorý nám dáva ducha pokaja, chudobného muža“. Novinárom neskôr povedal: „Ako veľmi by som chcel chudobnú Cirkev pre chudobných!“ Večer, keď bol zvolený za pápeža, šiel späť do hotela autobusom s ostatnými kardinálmi, hoci si mohol vybrať pápežskú limuzínu. Odmietol bývať v oficiálnej pápežskej rezidencii v apoštolskom paláci. Rozhodol sa žiť v Dome svätej Marty – Vatikánskom dome hostí. Okrem rodnej španielčiny plynulo hovorí po latinsky, taliansky, nemecky, francúzsky, portugalsky a anglicky a rozumie piedmontsky a trochu ženevsky.

Počas pandémie ochorenia COVID-19 zrušil pápež František svoje pravidelné generálne audiencie na Námestí svätého Petra, aby sa predišlo šíreniu

nákazy, ktorá veľmi ľažko zasiahla Taliansko. Povzbudzoval kňazov, aby navštevovali pacientov a zdravotníckych pracovníkov a naliehal na verejnosť, aby v čase krízy nezabúdali na chudobných. Modlil sa za obete vírusu v Číne a vzýval Pannu Máriu pod jej titulom *Salus Populi Romani* v čase pôstu 2020. Po uzavorení kostolov, keď bolo Taliansko v karanténnom lockdowne, sa František snažil „nenechať ľudí samých“ a usiloval sa aspoň o čiastočné znovuotvorenie chrámov. Sám denne slúžil sväté omše v kaplnke Domu svätej Marty, odkiaľ boli online vysielané.

Morálna povinnosť

14. januára 2021 zverejnili správu, že pápež František ako aj emeritný pápež Benedikt XVI. sa zaočkovali proti ochoreniu COVID-19. Pápež je totiž presvedčený, že zaočkovať sa je morálou povinnosťou každého človeka. V rozhvore pre taliansku televíziu povedal: „Som presvedčený, že je morálne, aby sa každý zaočkoval. Je to morálne rozhodnutie, lebo je to o tvojom živote, ale tiež o živote iných,“ pokračoval: „Nerozumiem, prečo niektorí hovoria, že toto by mohla byť nebezpečná vakcína. Ak ti to lekári prezentujú ako vec, ktorá môže pomôcť a nemá žiadne špeciálne riziká, prečo si to nedat? Je tu samovražedný odpor, ktorý neviem ako vysvetliť, ale dnes si ľudia musia dať vakcínu.“

18. augusta 2021 bolo zverejnené video, v ktorom pápež František povedal: „Zaočkovať sa vakcínami schvá-

lenými kompetentnými orgánmi je skutkom lásky. I napomáhať tomu, aby tak urobila väčšina ľudí, je skutkom lásky. Láska k sebe samému, lásky k príbuzným a priateľom, lásky ku všetkým národom.“

V dňoch 12. - 15. septembra 2021 navštívil naše Slovensko. Motto jeho návštevy je **S Máriou a Jozefom na ceste za Ježišom.**

Pripravila: Veronika • Zdroj: internet

Môže vás zaujímať

- ako prvý pápež v histórii si zvolil meno František,
- v roku 2013 ho časopis Time označil za osobnosť roka ako prvého pápeža v histórii,
- vstáva ráno o pol piatej, po obede si dáva siestu a spávať chodí najneskôr o desiatej večer,
- okrem Biblie má veľmi rád aj Pána prsteňov od J. R. R. Tolkiena,
- jeho oblúbeným filmom je oscarová talianska dráma Cesta od Federica Felliniho; oblúbenými maliami sú Caravaggio a Chagall, z hudby má rád Mozarta a Bacha a z literatúry Dostoevského,
- má tri občianstva: argentínske, talianske a vatikánske,
- miluje vedu a je veľmi vzdelaný: má diplom z chémie, študoval filozofiu, vyučoval literatúru a psychológiu,
- má vlastný profil na sociálnej sieti Twitter, kde osobne prispieva,
- fandí futbalovému tímu San Lorenzo z jeho rodnej Argentíny,
- televíziu nepozerá od 15. júna 1990,

kedy to slúbil Panne Márii,

- jedlo si najradšej varí sám – najobľúbenejším pokrmom je paella,
- ako jediný pápež sa zatial ocitol na titulke magazínu Rolling stone a vydal pop-rockový CD album s názvom Wake Up!, kde reční za sprevodou hudby a spieva hymny,
- v roku 2018 zosobášil počas čílskeho vnútrostátneho letu zo Santiaga do mesta Iquique stewarda a letušku, keď ho požiadali, aby im požehnal. Kostol, kde sa chceli brať, totiž poškodilo ešte v roku 2010 zemetrasenie. Pápež im preto navrhol, že ich zosobáši priamo v lietadle. Svedkom bol šéf aeroliniiek, jeden z prítomných kardinálov vystavil mladomanželom na kus papiera svadobný certifikát.

Výnimočné umelecké dielo zostane už navždy v Šaštíne. Kríž, ktorý bol súčasťou pódia, vyrobili z trosiek kostola v Moravskej Novej Vsi zničeného tornádom. Foto: Ivana

NAŠA ANKETA

Čo pre vás osobne znamená príchod Sv. Otca na Slovensko?

Otázku sme položili našim farníkom i kňazovi. Tu sú ich odpovede:

Niekoľko mesiacov sme sa pripravovali na príchod svätého otca Františka, nástupcu svätého Petra, apoštola dnešných čias. Jedni sa na jeho príchod úprimne tešili, iní hlavu katolíckej Cirkvi osočovali a znevažovali. Ľudia sa delia na tábory pre a proti, hľadajú dôvody a argumenty, každý je „múdry“, hádajú sa... Ja som sa od začiatku na jeho návštevu úprimne tešila. Vieme, že pápež nerobí rozdiely medzi ľuďmi – tak prijíma chudobných, na okraji spoločnosti, ako aj hlavných predstaviteľov štátov. S každým sa vie porozprávať, každý mu je bratom. Je pokorný a skromný vo všetkom.

Dôkazom toho je aj návšteva takej malej krajiny, akou je Slovensko. Budeme šíriteľmi pokoja, modlime sa za nášho Svätého otca, ktorý aj napriek pokročilému veku a zdravotnému stavu prišiel k nám s Božím požehnaním.

Eva, seniorka

Prostredníctvom televíznej obrazovky som s dojatím sledovala všetky dni návštevy pápeža Františka na Slovensku. Bol darom a požehnaním pre Slovensko. Jeho prítomnosť a slová povzbudenia mňa budú sprevádzať. Veľmi sa mi páčilo, ako bolo všetko organizačne pripravené a zabezpečené.

Milka, seniorka

Pre mňa osobne je každé stretnutie s pápežom mimoriadnou udalosťou. Zažil som niekoľko stretnutí so sv. Jánom Pavlom II., dokonca som mu pri jednom mohol podať ruku a pozrieť sa mu do očí. To sú nezabudnuteľné okamihy, za ktoré som vdľačný. Takéto šťastie som so Svätým Otcom Benediktom XVI. nemal. Pápeža Františka som osobne zažil pred niekoľkými rokmi v Ríme počas modlitby Anjel Pána. Jeho návšteva na Slovensku ma, poviem úprimne, prekvapila. A priznám sa, že atmosféra sprevádzajúca jeho očakávaný príchod a podmienky účasti na stretnutiach s ním ma naplnili pocitmi hnev a frustrácie. Viem, že s takýmito pocitmi som nebojoval sám. Som však rád, že som sa napriek tomu rozhodol ísť aj so svojimi farníkmi na púť do Šaštína na spoločnú svätú omšu so Svätým Otcom. A toto je hádam pre mňa najdôležitejšie poznanie a skúsenosť: napriek vnútorným a vonkajším prekážkam som mohol ako kňaz prvý raz koncelebrovať svätú omšu v jednotke s naším pápežom Františkom nielen duchom, ale aj osobne prítomným pri jednom Pánovom oltári. V tomto duchu bola pre mňa jeho návšteva požehnaním. Viac ako jeho slová, gestá a navštívené miesta bola pre mňa možnosť spoločne s ním sláviť obetu svätej omše najväčším dobrom, ktoré som si zo Šaštína odniesol.

Gabriel, kňaz

Stať rovno pod pódiom sa podarilo málokomu, no dobrý výhľad na dianie mali všetci vďaka veľkoplošným obrazovkám, na ktorých „bežal“ aj slovenský preklad homílie Sv. Otca.

Foto: Ivana

NA VESELÚ NÔTU

Pápež Ján XXIII. navštívil v Ríme Nemocnicu Ducha Svätého, v ktorej slúžia rehoľné sestry. Predstavená veľmi rozrušená sa mu predstavuje: „Svätý Otče, ja som predstavená Ducha Svätého.“

„Máte šťastie, ja som len ná mestník Ježiša Krista.“

Ked' Ján Pavol II. vážne ochorel, rehoľné sestry pracujúce v jeho domácnosti sa mu zverili so svojimi obavami: „Bojíme sa o Vašu Svätost!“

Pápež im s úsmevom odpovedal: „Aj ja sa bojím o svoju svätosť!“

Pápež Lev XIII. naplnil vatikánske záhrady zvieratami, ktoré dostal do daru počas jeho pontifikátu. Jedného dňa sa prechádzal cez záhrady, keď ho zrazu gazela zhodila na zem a utiekla. Všetci, ktorí sprevádzali pápeža, sa vydelenili, no on okamžite a s pokojom povedal: „Kto to kedy videl, aby sa lev zlákol gazely?“

Pripravil: Pavol

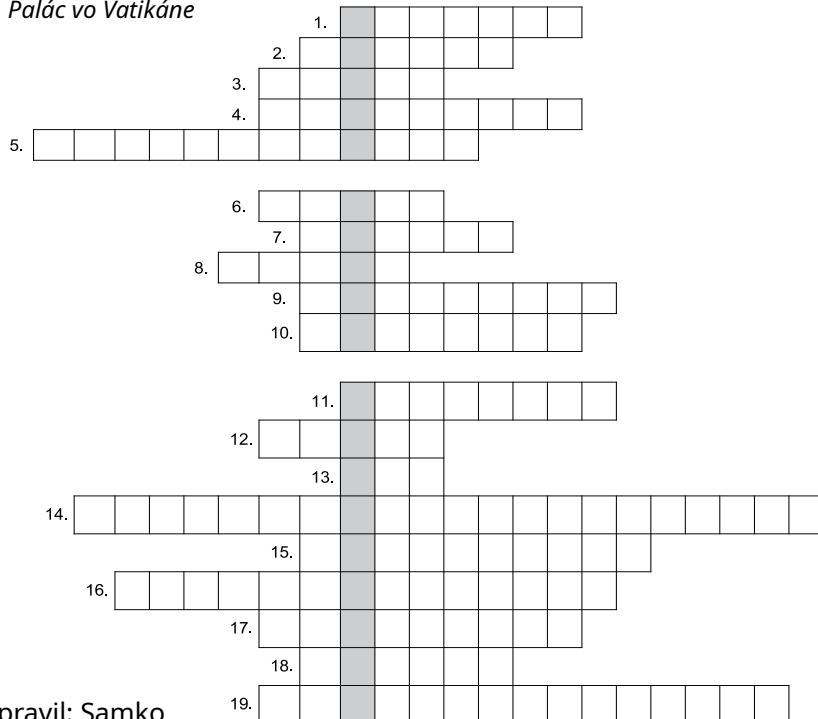

SVITANÍČKO

Pápežská tajnička:

Pápež František sa vlastným menom volá:

1. Rehoľa, pod ktorú spadá pápež František
2. Slovenské mesto, ktoré pápež navštívil 14. septembra
3. Mesiac, v ktorom bol pápež František zvolený
4. Štát, v ktorom sa pápež František narodil
5. Námestie vo Vatikáne
6. Čím sa signalizuje, či pápež bol alebo nebol zvolený?
7. Slovenské mesto, ktoré pápež navštívil 15. septembra
8. Bazilika Svätého vo Vatikáne
9. kaplnka vo Vatikáne
10. Pomenovanie pre priestory určené na voľbu pápeža, alebo pre celý postup voľby pápeža
11. Predchodca pápeža Františka
12. Farba dymu, ktorý vychádza zo sixtínskej kaplnky, ak bol pápež zvolený
13. Mesto, v ktorom sa nachádza Vatikán
14. Autor fresky Stvorenie Adama v Sixtínskej kaplnke
15. Pomenovanie pre dobu funkcie pápeža
16. Mesto, v ktorom sa nachádza letné sídlo pápeža
17. Štát, v ktorom sa nachádza Vatikán
18. Farba dymu, ktorý vychádza zo sixtínskej kaplnky, ak pápež neboli zvolení
19. Palác vo Vatikáne

Pripravil: Samko

S PATINOU HISTÓRIE

Veľký odkaz veľkých mužov

Závod, A.D. 863

Písal sa rok 863, keď byzantský cisár Michal III vysiela na Veľkú Moravu na žiadosť Rastislava I. učených bratov Konštantína a Metoda. Ich misia mala veľké poslanie. Pokračovať v christianizácii a odovzdať dar, aký Slovania veľmi potrebovali. S vierožvestcami prichádza na Veľkú Moravu hlaholika, ktorá sa stáva základom slovanského písomníctva a s ňou slovanská liturgia. Je to príbeh veľkých mužov, ktorí písali dejiny. Pre svoju vieru si užili veľa príkoria a ich život bol jednou veľkou obetou.

Na Jantárovej ceste

Veľa museli cestovať. Okrem územia samotnej Veľkej Moravy to bola aj ich spoločná cesta do Ríma v roku 867, kde získali súhlas pápeža na používanie staroslovenčiny ako liturgického jazyka. Samotný Metod, ktorý bol medzitým aj uväznený, v roku 880 opäť navštívil Rím, kde obhajoval svoje učenie. V roku 881 zase cestoval na pozvanie byzantského cisára do Konštantinopolu.

Bazilika sv. Klementa v Ríme. Pozostatky sv. Cyrila sú uložené uprostred oltára v Kaplnke sv. Cyrila a Metoda.

Obec Závod leží na najdôležitejšej obchodnej ceste tých čias. Prechádzala naším územím. Jantárová cesta spájala Jadran s Baltom. Každý, kto chcel z juhu prísť a navštíviť napríklad veľkomoravské sídlo v Mikulčiciach, prechádzal cez Závod. Mikulčice boli jedno z najvýznamnejších sídelných miest veľkomoravských panovníkov Mojmíra I., Rastislava, Svätopluka, Mojmíra II. a Svätopluka II. Vykopávky tu odhalili 8 kostolov a paláce. Na našej strane rieky Moravy dodnes majestátne stojí kostol sv. Margity Antiochijskej – pamätník z čias Veľkej Moravy.

Príbeh našej obce

Ľudová slovesnosť je súčasťou zdroja hodnoverných informácií nie najlepšia, no v Závode si celé pokolenia odvzدávali medzi sebou príbeh o vzniku svojej obce. S ním prežila aj jedna malá zmienka o dvoch vzácnych pútnechoch. V povesti sa hovorí, ako svätí Cyril a Metod počas svojho príchodu na Veľkú Moravu išli aj cez našu obec. Na znak úcty a vdakys zasvätili naši predkovia Božiu muku na krížnych cestách za obcou práve im. Predpokladali, že to bolo miesto ich odpočinku a takto si ho pripomínali. Aj pri výzdobe nového kostola sv. Michala archanjela dostali vierožvestcovia svoje významné miesto. Silný odkaz sa niesol stáročiami v Závode, Sv. Cyrila a Metoda máme u nás vo veľkej úcte dodnes.

Kostolík sv. Margity Antiochijskej – pamätník z čias Veľkej Moravy.

Svätcov nájdeme aj na stenách nášho kostola.

Na ceste za svätcami

Obchodná cesta časom zanikla. Dnes ju nahradili diaľnice. Po nich môžeme navštíviť Sv. Cyrila a Metoda zase my. Môžeme navštíviť napríklad hrob Sv. Cyrila v Ríme. Po príchode solúnskych bratov do Ríma v roku 867 sa tu na základe viacerých okolností bratia mu-seli zdržať a Konštantín sa tu pre svoj zdravotný stav rozhodol zostať. Krátko pred smrťou vstúpil do rádu, prijal meno Cyril. Po 50 dňoch, 14. februára roku 869, ako 42-ročný zomrel.

Jeho ostatky boli uložené v bazilike sv. Klementa (štvrtého pápeža). V tej bazi-like, do ktorej on sám priniesol ostatky tohto svätca, ktoré našiel na Kryme a potom niesol so sebou na Veľkú Moravu, aby napokon skončili vo večnom meste. Iba chorvátsky kostol sv. Hieronyma v Ríme a veľkolepý kostol na moravskom Velehrade si zaobstarali malé čiastočky relikvií sv. Cyrila. Bazilika sv. Klementa v Ríme, ako miesto posledného odpočinku sv. Cyrila, je nám Slo-vákom preto mimoriadne vzácna.

Bazilika Santa Maria Maggiore. Tu bola potvrdená slovanská bohoslužba.

Slava vo vyšných Bogu

Ešte jedna bazilika v Ríme je dodnes drahá všetkým Slovanom. Je to Bazilika Santa Maria Maggiore. Tu bola potvrdená rímskym pápežom Hadriánom II. slovanská bohoslužba a tu po prvý raz odznelo Slava vo vyšnich Bogu a iné hymny v staroslovienskej reči. Pápež tu počiatkom roku 868 požehnal liturgické knihy preložené do staroslovienského jazyka, položil ich na oltár, a potom bola s nimi za jeho prítomnosti slúžená bohoslužba.

Kde spočíva Metod?

A kde je predpokladané pohrebisko, kde by mohol byť pochovaný sv. Metod? Miesto uloženia jeho telesných

Božia muka na križnych cestách. Príbeh našej obce hovorí, že na tomto mieste sv. Cyril a Metod odpočívali.

pozostatkov zatiaľ zostáva zahalené tajomstvom. Proložné, čiže Stručné Žitie oboch sv. Bratov o jeho uložení, hovorí: Leží vo veľkom chráme moravskom, na ľavej strane, v stene za oltárom presvätej Bohorodice... (zomrel 6. apríla 885). V roku 1961 sa roznesla správa, že pri vykopávkach v Mikulčiciach pri rieke Morave, v jednom z nájdených kostolov našli hrob sv. Metoda. No keď údajný Metodov hrob otvorili, bol prázdný. Mikulčice sú k nám mimoriadne blízko. Možné uloženie jeho pozostatkov v tomto sídelnom meste veľkomoravských kniežat nás napĺňa nádejou. Kresťansko-katolícka viera, základy národnej kultúry a slovanská bohoslužba – to je veľký odkaz od veľkých mužov pre slovenský ľud.

Peter Vrablec • Foto: autor

Základy kostola č. 3 v Mikulčiciach. Trojlod'ová bazilika s pozdĺžnou, polkruhovito uzavorenou apsidou, dvoma nartexmi rozdelenými priečkou, baptistériom a okolitým pohrebiskom predstavuje doteraz najväčšiu, známu Veľkomoravskú sakrálnu stavbu s dĺžkou 34 m a šírkou 9 m. V piatich hrobkách v chrámovej lodi, žiaľ už vylúpených, boli pravdepodobne pochovaní príslušníci najvyššej veľkomoravskej duchovnej či svetskej nobility. Je predpoklad, že v hrobe č. 580 v hlavnej lodi baziliky bol pochovaný arcibiskup Metod.

ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Sväty František z Assisi

Sväty František, rodený Giovanni Battista Bernardone, sa narodil v roku 1181 alebo 1182 v stredotalianskom meste Assisi. Jeho otec Pietro Bernardone bol zámožný obchodník s plátnom. Hoci bol jeho syn pokrstený Giovanni, začal ho volať Francesco – malý Francúz – čo prezrádzalo jeho náklonnosť k Francúzsku, s ktorým udržiaval živé obchodné styky. Otec sa usiloval vychovať zo syna dobrého obchodníka, no František, na rozdiel od otca, nevedel odkladať peniaze. Jeho prirodzená dobrosrdečnosť a romantická povaha ho zvádzali k márnootratnej štedrosti: dával peniaze žobrákom a mírial pri zábavách s rovesníkmi.

Obrátenie

Ked' mal František 20 rokov (r. 1202), vypukla medzi mestami Perugia a Assisi vojna. František sa s mladíckym nadšením zúčastnil na bojoch. Assisiaňa však prehrali a mladý Bernardone sa dostał do zajatia. Po roku ho prepustili tiažko chorého a sklamaneho na slobodu. Ked' doma vyzdravel, začal objavovať hlbší zmysel sveta a života. No túžba po vojenskom hrdinstve ho neopustila. Viedla ho na juh do Apúlie. František však nezašiel ďaleko – počas zastávky pri meste Spolete mal tajomný sen, v ktorom videl kaštieľ plný zbraní a rytierskych erbov. Pritom počul výzvu, či nechce slúžiť radšej

pánovi ako jeho poddanému. Skoncoval s myšlienkou bojovať hmotnými zbraňami a vrátil sa do Assisi. V opusťtenom polnom kostolíku sv. Damiána zažil videnie, ktoré dalo jeho životu nový smer. Prihovoril sa mu z oltárneho križa ukrižovaný Kristus: „František, oprav môj kostol! Ved' vidíš, že sa celkom rozpadáva.“ Mladý František bral Ježišovu výzvu doslovne a dal sa čistiť a opravovať kostolík, ako vedel. Kristova naliehavá prosba sa však vzťahovala na Cirkev, hoci v prvej chvíli sa zdaľo, že sa týka opušteného kostolíka. V taliančine je totiž pre kostol a Cirkev to isté slovo: la chiesa.

Františka sa veľmi dotýkala bieda

chudobných, preto im veľkodušne rozdával z otcovho majetku. Vtedy sa obchodník Pietro Bernardone rozhodol, že vydedí svojho čudného syna. Ich posledné stretnutie sa odohralo na verejnosti, v prítomnosti assiského biskupa. František sa odhodlal k radikálnemu gestu: celkom sa vyzliekol, šaty hodil otcovi a vyhlásil, že odteraz má už iba Otca, ktorý je na nebesiach. Biskup prikryl Františka svojím pláštom. Tým nielen zakryl jeho nahotu, ale vzal ho pod ochranu ako verejného kajúcnika a človeka zasväteného Bohu.

Pani Chudoba

Prostriedkom dosiahnuť čo najúplnejšie spojenie s Bohom a zároveň byť jeho užitočným nástrojom v službe iným sa stala Františkovi chudoba. Sám ju úctivo nazýval Pani Chudoba. Dokonalá evanjeliová chudoba ho viedla do celkom nového sveta. V slobode Božieho dietatá zistil, že každá vec má hodnotu sama o sebe. Objavil bohatstvo stvoreného sveta, úprimne ho obdivoval a tešil sa mu. Dva roky žil ako potulný mnich. Venoval sa modlitbe, slúžil chudobným a opatroval tri opustené kostoly okolo Assisi. Assiský Chudáčik, ako ho nazývali, sa rozhodol, že bude nasledovať Kristových učeníkov: bez akýchkoľvek hmotných prostriedkov poputuje svetom a bude ohlasovať Božie kráľovstvo.

Spoločenstvo

Jeho jednoduché, ale oduševnené slová zapôsobili. Jeho poslucháči vytvorili prvé spoločenstvo Assiských hlásateľov pokánia alebo Menších bra-

tov. Ich útulkom bola chatrč, kde ich František po celý rok pripravoval na povolenie chudobných putujúcich kazateľov. Potom ich poslal na prvú apoštolskú cestu, na ktorej sa zúčastnil aj on. Po návrate zostavil z evanjeliových textov akési prvé pravidlá nového spoločenstva, ktoré roku 1209 alebo 1210 ústne schválil pápež Inocent III. Tak vznikol nový rád Menších bratov, po latinsky Ordo Fratrum Minorum (OFM). Z poníženosti a z úcty ku kňazstvu František nechcel byť kňazom, ale ostal diakonom po celý život. Vo svojej reholi musel František neraz zápasíť o zachovanie ideálu absolútnej chudoby a jednoduchosti, ktorý sa mnohým zdal neudržateľný. Veľkou potechou preňho bol roku 1212 vznik ženskej vetvy rehole – klarisiek. Spoluzakladateľka Klára z Assisi bola vzorom evanjeliovej chudoby pre svoje spoločníčky i pre mužských členov rádu.

Apoštolát

Veľmi účinný sa ukázal Františkov apoštolát, ktorý pozostával z dôsledne prežívanejho evanjelia a z kázania. Obsahom jeho kázania bol Pokoj a dobro (lat. Pax et bonum). Ohlasoval ho všetkým spoločenským triedam bez rozdielu. Jeho výzvy na pokánie a duchovnú obnovu sa naozaj stretli s porozumením všetkých: od jednoduchých ľudí až po univerzitných profesorov. Túžba získať nesmrteľné duše pre Krista viedla Františka k misijným cestám mimo Talianska. Františkovou iniciatívou začala nová misionárska éra Cirkvi, ktorá napokon prekonala mohamedánske obklúčenie kresťanstva.

František v Cirkvi

Františkom vypracované rehoľné stanovy schválil pápež Honorius III. V roku 1221 rozšíril František rehoľu Menších bratov o tzv. Tretí rád, v ktorom sa združovali laickí muži a ženy, ktorí chceli v občianskom živote uskutočňovať Františkove evanjeliové ideály. Z Tretieho rádu sv. Františka vyšli mnohí laickí apoštoli a svätí, medzi ktorými nechýbali ani členovia panovníckych rodín: sv. Ľudovít Francúzsky a sv. Alžbeta Durínska. František miloval Cirkev a vážil si jej ustanovizne. Podriaďoval sa vo všetkom cirkevnej hierarchii, ctil si kniezský stav a vážil si teológov, ktorí sa zaoberali Božím slovom. Vo vianočnej noci 1223 spolu s viacerými priateľmi prežíval František zvláštnym spôsobom na vrchu Greccio tajomstvo Kristovho narodenia. Jaskyňa, živé zvieratá a jednoduchí veriaci ľudia vytvárali scénu, ktorá bola veľmi blízka betlehemskej. A táto udalosť sa napokon stala aj základom kresťanského zvyku stavať cez vianočné sviatky betlehem.

Krížová cesta a stigmy

Okrem tajomstva Kristovho narodenia pútalo Františka tajomstvo Kristovho utrpenia a smrti na kríži. Z františkánskej spirituality vznikla aj pobožnosť Krízovej cesty. No sám František mal účasť na Kristovom utrpení ešte iným spôsobom. Na sviatok Povýšenia sv. Kríza sa mu zjavil ukrižovaný Kristus v podobe okrídleného serafína a vtlačil mu do tela znaky svojich rán – stigmy. Bol to prvý známy prípad stigiem v dejinách Cirkvi, ktorá im po Františkovej

smrti dala miesto aj v liturgickej úcte. K utrpeniu stigiem sa pripájali zosilnené bolesti žalúdka, pečene a postupujúca očná choroba. Po návrate z poslednej cesty do Assisi bolo vidno, že je na konci so silami. František nadiktoval spolubratom svoj testament a bratom venoval posledné napomenucia a požehnania. Zomrel tak, ako si želal – vyzlečený na holej zemi, aby sa čo najväčšimi pripodobnil zomierajúcemu Spasiteľovi. Pápež Gregor IX. ho vyhlásil za svätého už dva roky po smrti. O ďalšie dva roky už stála v Assisi nová bazilika zasvätená sv. Františkovi. Do nej prenesli i jeho telesné pozostatky. Ďalšia nepretržitá úcta assiského Chudáčika svedčí o tom, že išlo o ozaj mimoriadnu osobnosť. Každý svätý má svojich ctiteľov, ale aj odporcov. No o sv. Františkovi Assiskom sa hovorí, že nikdy nemal a doteraz nemá nepriateľov: nie všetci ho chápu, ale všetci, dokonca aj mnohí nekatolíci, ho milujú. Mužská vetva rehole Menších bratov, nazývaná františkáni, dosiahla ku koncu 13. storočia 40-tisíc členov. Mnohí z nich pôsobili ako misionári v nekresťanských krajinách, dokonca až v Mongolsku a Číne.

Patrón: Talianska, ekológov, obchodníkov, chudobných, chromých, slepých, väzňov, stroskotancov, tkáčov, obchodníkov so súknom, krajčírov, sociálnych pracovníkov, proti moru a bolesti hlavy.

Atribúty: vlk, vtáky, baránok, ukrižovaný Kristus, lebka, ľalia, serafín, stigmy, zemeguľa

Pripravil: Pavol • Zdroj a foto: internet

FARSKÁ MATRIKA

Sviatost' krstu prijali

		krst:
Ester Filipová	*	krst 11. 07. 2021
Patrik Markovič	*	11. 07. 2021
Anežka Šišoláková	*	11. 07. 2021
Benjamín Kajan	*	15. 08. 2021
Andreas Ilaš	*	12. 09. 2021
Alica Vrbatovičová	*	12. 09. 2021
Eliška Kunštěková	*	18. 09. 2021

Manželstvo uzavreli

Juraj Brunclík a Nikoleta Palkovičová
07. 08. 2021

Jakub Stúpal a Petra Vidová
28. 08. 2021

Julián Kunštěk a Zuzana Meszárošová
18. 09. 2021

Do večnosti sme vyprevadili

pohreb:

Eduard Šarkőzy	† 10. 07. 2021	14. 07. 2021
Helena Dojčáková, rod. Klempová	† 20. 07. 2021	23. 07. 2021
Jozef Uhrinec	† 28. 07. 2021	30. 07. 2021
Anna Staňková, rod. Šrámková	† 02. 08. 2021	04. 08. 2021
Jozefa Vílemová, rod. Majzúnová	† 24. 08. 2021	27. 08. 2021
Miroslav Korček	† 02. 01. 2021	30. 08. 2021 (ul. urny)
Ján Valachovič	† 10. 09. 2021	13. 09. 2021
Mária Švecová, rod. Šrámková	† 10. 09. 2021	16. 09. 2021

Moja příprava na své svaté přijmaní

Minuly rok nam svaté sváté přijmaní mělyšil bolest, tento rok sme rájali odanora. V kostele nás mimořeňstra rájali svatí Pán Štěpán. Oprovovali nás si to je sme rájali minuly rok, ale aj nivio náro. Rájali nás aj tento. V kostele nás rájali marie kerubinka na kteréž sme si marnicovali svaté sváté přijmanie. Tyž den před přijmaním nám rájala chodil nadchra křídž den na svaté omu. Připravovala nám se aj modlením ke Dámu Bohu a Panovi Ježíšovi. Den před svým svatým přijmania som námala spáči. Znášla nám se dobrodružstvím oblékať moje křídž. Vizitativi sme si aj odlečenie. Den svého svatého přijmania som skoro vytala a přichybala sa. Přijmanie prehľadala výhromy, aj keď sme sa sva parýzili. Na tento den budeš křídž vspomínať s radostou.

